

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного
мистецтва та дизайну

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

«ХУДОЖНЬО-ПРОМИСЛОВА ОСВІТА ПРИКАРПАТТЯ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»

Спеціальність 014 «Середня освіта» (за предметними спеціальностями)

Спеціалізація: 014.12 «Образотворче мистецтво»

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 4

від «1» грудня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Художньо-промислова освіта Прикарпаття
Викладач	Гнатюк Михайло Васильович
Контактний телефон	097 90 600 73
Е-mail викладача	mychailo.hnatyuk@pnu.edu.ua
Формат освітнього компонента	офлайн/онлайн
Обсяг освітнього компонента	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/4664
Консультації	Середа, 15.00-16.00
2. Анотація до освітнього компонента	
<p>Предметом вивчення освітнього компонента «Художньо-промислова освіта Прикарпаття» є історія розвитку художньо-промислових шкіл, спілок та товариств, їх вплив на художню освіту краю загалом. Набутий практичний і методичний досвід має важливе значення для сучасної мистецької освіти, професійного становлення майбутніх педагогів-художників, які в процесі навчання розвивають та удосконалюють майстерність у різних сферах навчальної діяльності.</p>	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
<p>Метою курсу є вивчення діяльності фахових шкіл та академій, аналіз системи освіти, змісту, форм та методів навчання у відомих навчальних закладах, використання програм, підручників з художнього ремесла, творчості відомих художників-педагогів та їх внеску у розвиток художньо-мистецької освіти Прикарпаття.</p> <p>Основними завданнями вивчення курсу є висвітлення форм і методів викладання, обґрунтування умов розвитку художньо-промислової освіти краю, її вплив на середні школи, роль видатних педагогів у цьому процесі. Теоретичний матеріал стане у пригоді при написанні кваліфікаційних дипломних робіт; розширить межі творчих зацікавлень та вподобань; сприятиме розумінню історії становлення та методики навчання у провідних закладах художньо-промислової освіти краю.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>У процесі теоретичного вивчення курсу студенти мають засвоїти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Суспільно-політичні, економічні і культурні умови становлення і основні етапи розвитку мистецької освіти в регіоні; - Мистецько-освітній рух в Східній Європі, зокрема Галичині у сер. XIX – поч. XX ст; - Регіональні осередки художнього ремесла, створення музеїв їх роль у заснуванні художньо-промислових шкіл; - Типи і види навчальних закладів та їх роль у розвитку художнього ремесла і будівництва краю, методика: програми, зміст і форми організації навчання, методи та прийоми роботи, роль культурно-мистецьких товариств; - Творчу діяльність визначних постатей у галузі мистецтва та їх внесок у розвиток освіти науки і технології; - Значення і роль навчальних закладів у формуванні духовної культури учнів; <p>У процесі вивчення курсу студенти мають вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Провести аналіз суспільно-політичної, культурної ситуації в Галичині та її вплив на формування фахового шкільництва; - Проаналізувати освітні програми і принципи діяльності професійних навчальних закладів; - Написати реферат з мистецької освіти Галичини і розкрити внесок визначних митців-педагогів; - Висвітлити значення мистецької освіти для розвитку та навчанні сучасних студентів; - Висвітлити педагогічні вміння та навички, необхідні для організації і провадження педагогічної діяльності 	

5. Організація навчання			
Обсяг освітнього компонента			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
Лекції	20		
Практична робота	10		
Самостійна робота	60		
Ознаки освітнього компонента			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік	Нормативний/

		навчання)	вибірковий
2	014 «Середня освіта»	3	вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. зан-тя	сам. роб.
Модуль I			
Змістовий модуль I. Становлення та історичний аналіз функціонування художньо-промислової освіти			
Тема 1. Художньо-промислова освіта як сукупність теоретичних і практичних надбань: необхідність і передумови становлення	2		6
Тема 2. Мистецько-освітній рух у західноєвропейських країнах та Україні в сер. XIX – поч. XX століття	2	2	6
Тема 3. Регіональні осередки художнього ремесла та створення музеїв їх роль у заснуванні художньо-промислових шкіл	2	2	6
Тема 4. Художньо-промислова освіта Львова в I половині XX ст.	2		6
Тема 5. Школи деревного промислу та їх випускники	2	2	6
Тема 6. Косівський мистецький освітній осередок художнього ремесла	2		6
Тема 7. Мистецька освіта на Буковині (Вижницький коледж) та Закарпатті (Ужгородський фаховий коледж)	2		6
Тема 8. Школи гончарства, ковальства, ткацькі і та їх роль у розвитку художнього ремесла і будівництва	2	2	6
Тема 9. Осередки художньо-промислової освіти у роки II Світової війни в Україні та поза Батьківщиною	2		6
Тема 10. Художньо-промислові школи як чинник навчання і виховання молоді у II половині XX ст. (створення художньо-промислових і професійно-технічних училищ)	2	2	6
Разом	20	10	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Вид контролю – залік. Максимальна кількість балів – 100. Практичні заняття – 30 балів, Контрольна робота – 25 балів; Тестові завдання – 20 балів Самостійна робота / індивідуальне/творче завдання – 25.
Вимоги до письмових робіт	Контрольна робота – 25 балів Тестові завдання – 20 балів Самостійна робота – 25.
Практичні заняття	Максимальна оцінка – 30 балів
Допуск до підсумков. контролю	Виконання 50 % завдань
Підсумковий контроль	Форма контролю – залік; Форма здачі – комбінована (усна, письмова).

7. Політика навчальної дисципліни

1. Викладання курсу та взаємодія із здобувачем вищої освіти ґрунтуються на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників: Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника. Ознайомитися з цими положеннями та документами можна за посиланням <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

2. Пропуски практичних занять відпрацьовуються. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом №309 від 19 травня 2023 р.).

3. Порядок та організація контролю знань здобувачів вищої освіти визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» введеного в дію наказом ректора №447 від 24 липня 2015 р.; із внесеними змінами наказом ректора №417 від 03 липня 2023 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf та «Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом №309 від 19 травня 2023 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>.

4. Неформальна освіта зараховується згідно «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

Основна:

1. Гнатюк М. В., Грепіняк М. І. Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець ХІХ – початок ХХІ ст.): Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ: Вид.-дизайн. відділ ЦІТ ПНУ, 2010. 325 с.
2. Гнатюк М. В. Актуальні проблеми мистецької освіти у навчальних закладах України // *Мат. Всеукр. наук.-практ. конференції «Художня творчість Григорія Крука в контексті світового мистецтва» (м. Івано-Франківськ, жовтень 2011р.) / За заг. ред. П. Кузенка.* Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2011. С. 206-213.
3. Гнатюк М. В. Фахові школи в професійному зростанні скульптора Григорія Крука // *Вісник ПНУ. Мистецтвознавство.* 2012. Вип. 24-25. С. 136-145.
4. Гнатюк М. В. Народні художні промисли і ремесла Гуцульщини і Покуття: традиції,

майстри, школи, їх вплив на розвиток етнодизайну Галичини / *Матеріали наук.-практичної конференції «Мистецтво у нелінійному просторі»*. Тернопіль, 25 жовтня 2018 р. // *Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство*. Тернопіль, 2018. С.336-344.

5. Гнатюк М. В. Традиції яворівської школи художніх ремесел і актуальні питання мистецької освіти. *Вікова спадщина українського народу: регіональний аспект: Збірник наук. праць* / [упор.: Л. В. Сліпчишин]. Львів: СПОЛОМ, 2019. С.6-18.
6. Гнатюк М. В. Визначні майстри-педагоги Яворівської мистецької школи. Актуальність збереження культурної спадщини України : зб. наук. ст. / [упор. Сліпчишин Л. В.]. Львів : СПОЛОМ, 2023. С. 17-31.
7. Шмагало Р. Т. Енциклопедія художнього металу. Том I. Світовий та український художній метал. Класифікація, термінологія, стилістика, експертиза. Львів : Апріорі, 2015. 420 с.
8. Шмагало Р. Т. Художній метал України ХХ – поч. ХІХ ст. Енциклопедія художнього металу. Том II. Львів: Апріорі, 2015. 276 с. 668 іл.
9. Виставка майстрів декоративно-ужиткового мистецтва Івано-Франківщини [URL]: <https://www.youtube.com/watch?v=JBFOrZxjQHs/25.01.2020/14:58>
10. Музей гончарства (Колегіум мистецтв у Опішному) [URL]:// <https://www.youtube.com/watch?v=x-wD4PaMBD4/25.01.2020 15:07>
11. Косівська кераміка. Як виготовляють вироби за 300-річною технологією? [URL]: // <https://www.youtube.com/watch?v=KB1xKuVhEfc/25.01.2020 15:11>

Додаткова:

1. Гнатюк М. В. Народне мистецтво і дизайн на виставках у Галичині // *Вісник Прикарпат. ун.-ту. Мистецтвознавство. Вип. III*. Івано-Франківськ: «Плай», 2001. С.65-69.
2. Гнатюк М. В. Художнє дерево в інтер'єрі народного житла: монографія. Івано-Франківськ: Плай, 2000. 146 с.
3. Гнатюк М. В. Яворівська іграшка і скриня: історія розвитку та художні особливості // *Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. Вип. XXVIII-XXIX*. Івано-Франківськ: Вид.-дизайн. від ЦІТ ПНУ, 2009. С.21-27.
4. Пасічний А.М. Образотворче мистецтво: словник-довідник. Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2003. 216 с.
5. Шмагало Р. Т. Косівська мистецька школа у світі першої половини ХХ ст. *Вісник ЛНАМ*. Львів, 2007. Спец. випуск III, присвячений 125-річчю Косівської мистецької школи. С. 5-21.
6. Шмагало Р. Т. Мистецька освіта в Україні середини ХІХ – середини ХХ ст.: структурування, методологія, художні позиції. Львів : Українські технології, 2005. 528 с., 742 іл.

Викладач: Гнатюк Михайло Васильович,
доцент кафедри методики викладання
образотворчого і декоративно-
прикладного мистецтва та дизайну